

УКРАЇНА
МИГІЇВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ПЕРВОМАЙСЬКОГО РАЙОНУ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
восьме скликання
XLIV (чергова) сесія
Р І Ш Е Н Н Я

Від 16 квітня 2025 року

№ 02

**Про затвердження Програми забезпечення
всебічного розвитку і функціонування
української мови як державної в усіх
сферах суспільного життя Мигіївської
територіальної громади у 2025-2027 роках**

На виконання Законів України «Про місцеве самоврядування», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Декларації про державний суверенітет України, Концепції державної мовної політики, схваленої Указом Президента України від 15 лютого 2010 року 3 161/2010, Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р, з метою забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Мигіївської сільської територіальної громади, виховання шанобливого ставлення до української мови як до засобу єднання українського суспільства та зміцнення його української ідентичності, формування патріотизму у громадян України сільська рада

ВИРІШИЛА :

1. Затвердити Програму забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Мигіївської територіальної громади у 2025-2027 роках (далі - Програма), що додається.
2. Доручити структурним підрозділам Мигіївської сільської територіальної громади вжити заходів у межах повноважень щодо створення належних умов для реалізації Програми.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань освіти, охорони здоров'я, соціально- культурного розвитку, сім'ї, молоді та спорту, соціального захисту населення (Галина ЧЕПУРНА).

Сільський голова

Володимир БАЗАЛУК

ПРОГРАМА
забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як
державної в усіх сферах суспільного життя Мигіївської територіальної
громади у 2025-2027 роках

Зміст

- I. Паспорт (характеристика) Програми
- II. Загальна частина
- III. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма
- IV. Мета Програми
- V. Основні завдання Програми
- VI. Шляхи та способи розв'язання проблеми
- VII. Обсяги та джерела фінансування Програми
- VIII. Організація та контроль за ходом виконання Програми
- IX. Очікувані результати виконання Програми
- X. Ресурсне забезпечення Програми
- XI. Перелік завдань та заходів з виконання Програми

I. Паспорт програми

1.	Повна назва Програми	Програма розвитку фізичної культури та спорту Мигіївської сільської ради на 2025-2027 роки
2.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ освіти культури, спорту та туризму Мигіївської сільської ради
3.	Розробник Програми	Відділ освіти культури, спорту та туризму Мигіївської сільської ради
4.	Відповідальні виконавці Програми	Відділ освіти, культури, спорту та туризму Мигіївської сільської ради, Мигіївська сільська рада
5.	Термін реалізації Програми	2025-2027 роки
6.	Обсяг фінансових ресурсів, для реалізації програми	В межах фінансування ¹

¹ Обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації заходів Програми, може змінюватися шляхом внесення відповідних змін до сільського бюджету впродовж терміну дії Програми.

II. Загальна частина

Програма розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Мигіївської територіальної громади у 2025-2027 роках (далі – Програма) розроблена відповідно до Конституції України, що визначає українську мову як єдину державну мову в Україні, на виконання закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Декларації про державний суверенітет України, Концепції державної мовної політики, схваленої Указом Президента України від 15 лютого 2010 року 3 161/2010, Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р та з метою забезпечення реалізації державної політики.

Мова - унікальний феномен, що є засобом соціалізації, формою реалізації творчого потенціалу кожної людини, визначальною ознакою держави, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу.

Українська мова є основним чинником і головною ознакою ідентичності української нації, яка історично сформувалася і протягом багатьох століть безперервно проживає на власній етнічній території, становить переважну більшість населення країни і дала офіційну назву державі, а також є базовим складником української громадянської нації.

Реалізація заходів Програми, що передбачають популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, інформаційних заходів, сприятиме розвитку та функціонуванню української мови. Програма має відкритий характер і може змінюватися в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві України.

III. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована Програма

Розроблення Програми викликано необхідністю вирішення проблемних питань реалізації державної політики у сфері розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Мигіївської громади.

Протягом останніх років здійснено ряд заходів щодо реалізації конституційних положень в частині забезпечення державою всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Так, Верховною Радою України прийнято Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (далі - Закон), а Кабінетом Міністрів України схвалено Стратегію популяризації української мови до 2030 року “Сильна мова - успішна держава”, успішно розпочали свою діяльність Національна комісія зі стандартів державної мови, до завдань якої належить збереження та розвиток державної мови через встановлення стандартів державної мови і методів перевірки рівня володіння нею, необхідного для набуття громадянства чи зайняття визначених законами посад, та Уповноважений із захисту державної мови, до завдань якого належить захист української мови як державної,

захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом, на всій території України і усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою.

Всі громадяни України повинні володіти державною мовою, українська мова має бути мовою спілкування державних службовців та керівників держави, а також в усіх закладах освіти більшість предметів мають викладатися державною мовою.

Після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну позиції української мови суттєво зміцнилися.

Згідно з даними цього ж дослідження до 24 лютого 2022 р. українською мовою постійно спілкувалися 54 відсотки респондентів, станом на серпень 2022 року їх кількість становила вже 64 відсотки, а 41 відсоток українців, які до того користувалися російською мовою або обома (українською та російською), стали частіше обирати українську як мову спілкування (24 відсотки - постійно, 17 відсотків - частіше).

Крім мови спілкування, результати даного опитування продемонстрували, що у 2022 році українці масово відмовилися від російського культурного продукту. Так, із 48 відсотків до 14 відсотків знизилася частка опитаних, які часто або іноді дивляться російські серіали, а тих, хто слухає російську музику, - з 65 відсотків до 25 відсотків.

У зв'язку з цим зростає запит серед громадян України, зокрема внутрішньо переміщених осіб, на отримання можливостей як для опанування української мови, так і підвищення рівня володіння нею, а також збільшення україномовного культурного продукту, розширення доступу до нього.

Водночас, як наголошує Конституційний Суд України у своєму рішенні від 14 липня 2021 р. № 1-р/2021, у зв'язку з військовою агресією з боку Російської Федерації і використанням нею "мовного питання" як одного з інструментів своєї геополітичної експансії загроза українській мові рівносильна загрозі національній безпеці України, існуванню української нації та її держави, і без повноцінного функціонування української мови в усіх ділянках публічного життя суспільства на всій території України українській нації загрожує втрата статусу та ролі титульної і державотвірної нації, що є рівнозначним загрозі зникнення Української держави з політичної карти світу. І зафіксовані факти лінгвоциду української мови, яких тільки після повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 р. вже налічується сотні, є беззаперечним цьому свідченням.

Таким чином, лише закріплення на законодавчому рівні державного статусу української мови та обов'язкових сфер її застосування недостатньо для забезпечення її повноцінного функціонування в усіх сферах суспільного життя, а також задоволення попиту на українську мову та україномовний культурний продукт серед населення. Для зміцнення мовно-культурної єдності, усунення суперечностей мовної ідентичності та мовних практик українців, розширення суспільно-комунікативних функцій державної мови та формування цілісного мовно-культурного простору необхідне застосування ефективних підходів та інструментів.

IV. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Мигіївської сільської ради, сприяння опануванню української мови та підвищення престижу використання, посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору, української ідентичності та формування патріотизму у громадян.

V. Основні завдання Програми

З метою раціонального використання ресурсів у Програмі визначено такі основні завдання:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;
- мотивування населення України до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проектів;
- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;
- формування цілісного національного інформаційно-культурного простору;
- створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, зокрема через медіа, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору.

За результатами щорічної оцінки ефективності виконання Програми у разі потреби може здійснюватися перегляд її завдань і заходів.

Завдання і заходи з виконання Програми, спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми

VI. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Для реалізації поставлених завдань програми необхідно:

- забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог Закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;
- забезпечити подальшу підтримку книговидавничої справи в області, зокрема, видання книг українською мовою;
- заохочувати молодь до вивчення, навчання та спілкування українською мовою;

- створити умови для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, у тому числі через засоби масової інформації, розширення україномовного інформаційного простору;
- проводити інформаційно-роз'яснювальні кампанії серед населення щодо важливості і актуальності вивчення та використання української мови в повсякденному житті, публічній та приватній сферах;
- проводити заходи, спрямовані на підтримку і популяризацію української мови.

VII. Обсяги та джерела фінансування Програми

Видатки на виконання Програми здійснюватимуться за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів під час формування їх показників

VIII. Організація та контроль за ходом виконання Програми

Організація та контроль за виконанням Програми покладається на виконавчі органи сільської ради, інші органи, які визначені відповідальними виконавцями заходів Програми.

Безпосередній контроль та координація виконання заходів Програми здійснюється постійна комісія з питань освіти, охорони здоров'я, соціально-культурного розвитку, сім'ї, молоді та спорту, соціального захисту населення.

За відсутності фінансування заходів програми виконавці, за погодженням із відділом культури, спорту та туризму, вносять до виконавчого комітету Мигіївської сільської ради пропозиції про зміну термінів їх виконання або зняття з контролю.

Відділ освіти, культури, спорту та туризму щорічно звітує про хід виконання Програми на сесії Мигіївської сільської ради.

IX. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу досягти таких результатів:

- усунення суперечностей мовної ідентичності і мовних практик українців та зростання частки громадян, які використовують українську мову в побуті;
- зміцнення позицій української мови в культурно-інформаційному просторі громади;
- зміцнення статусу української мови як мови міжетнічного спілкування та порозуміння;
- зростання частки культурного продукту, виконаного українською мовою;

- забезпечення дотримання прав громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою.

Х. Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Усього витрат на виконання програми
Усього у тому числі:				
Сільський бюджет				
коштів інших джерел				

**XI. Перелік завдань та заходів з виконання Програми
забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах
суспільного життя Мигіївської територіальної громади у 2025-2027 роках**

Найменування завдання	Найменування заходу	Найменування результативного показника	Строк виконання завдання (роки)	Відповідальні виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн), в тому числі			Очікуваний результат
						2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.Зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації	1.1 Організація круглих столів, виставок, присвячених пам'ятним датам, видатним особистостям	кількість заходів з популяризації української мови	2025-2027	Заклади культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування			Організація круглих столів, виставок, присвячених пам'ятним датам, видатним особистостям
2. Мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів	2.1.Здійснення в закладах освіти культурно-просвітницьких заходів, що висвітлюють значення української мови як скарбниці історії українського народу, важливого засобу державотворення й суспільного поступу	Кількість проведених заходів	2025-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування			Створення мотиваційного середовища до вивчення навчання та спілкування українською мовою
	2.2. Проведення щорічних заходів до Дня української писемності	Кількість проведених заходів	2025-2027	Заклади освіти та культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші	В межах фінансування			Участь населення громади у відзначенні Дня української

	та мови в закладах освіти				джерела фінансування		писемності та мови та участь у Всеукраїнському радіодиктанті національної єдності
	2.3. Проведення серій лекцій серед учнів закладів освіти «Українське має бути домінантним!»	Кількість проведених заходів		Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Популяризація інформації про Україну та державну мову серед населення
	2.3 Поширення інформації серед населення про видатних особистостей українського походження	Кількість проведених заходів	2025-2027	Заклади освіти та культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Удосконалення державомовної компетентності освітян
	2.4. Популяризація українських вебресурсів та україномовного програмного забезпечення в освітньому процесі	Кількість вебресурсів	2025-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Поширення україномовних ресурсів серед населення
	2.5.Організація та проведення Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика й Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т.Г. Шевченка	Кількість конкурсів	2025-2027	Відділ ОКСТ, заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Популяризація української мови та удосконалення рівня володіння нею

	2.6.Організація та проведення щорічного заочного обласного конкурсу з інфомедійної творчості «Пролісок» за загальною тематикою «Мова – код нації» (2025-2027 рр)	Кількість залучених осіб	2025-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Участь дітей у заочному обласному конкурсі з інфомедійної творчості «Пролісок»
	2.7 Популяризація читання серед дітей та молоді в закладах освіти: мовні турніри, конкурси, культурно-мистецькі акції, казкові мандрівки тощо.	Кількість проведених заходів		Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Заохочення до участі в україномовних конкурсах, культурно-мистецьких акціях
	2.8. Проведення заходів з популяризації української мови та літератури в бібліотечних та музейних закладах: презентацій, читацькі конференції, культурно-мистецькі акції, тематичні стенди, книжкові виставки, заходи з нагоди відзначення української писемності та мови, річниці народження Т.Г. Шевченка тощо	Кількість заходів	2025-2027	Заклади культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Заохочення до вивчення української мови, розмови українською мовою
3.Формування цілісного національного інформаційно-культурного простору	3.1.Організація і проведення тематичних виставок видатних особистостей-краян	Кількість проведених заходів	2025-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела	В межах фінансування	Ознайомлення широких верств населення з видатними

					фінансуванн я		особистостями громади
	3.2. Популяризація українського музичного мистецтва шляхом проведення тематичних концертів, флешмобів української музики	Кількість проведених заходів	2025-2027	Відділ ОКСТ, заклади культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансуванн я	В межах фінансування	Ознайомлення широких верств населення з музичним мистецтвом
	3.3. Експонування виставок архівних документів та матеріалів про культурну спадщину українського народу, історію становлення держави	Кількість проведених заходів	2025-2027	Заклади культури	Не потребує фінансуванн я	Не потребує фінансування	Ознайомлення широких верств населення з архівними документами про культурну спадщину українського народу
	3.4. Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на поширення та популяризацію української мови. Сприяння грантовій співпраці з громадськістю		2025-2027	Виконавчий комітет Мигіївської ТГ	Не потребує фінансуванн я	Не потребує фінансування	Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на поширення та популяризацію української мови
	3.5. Проведення обласного (заочного) конкурсу вокально-хорового мистецтва «Співає юність України!»	Кількість задіяних учасників	2026-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансуванн я	В межах фінансування	Формування національної свідомості здобувачів освіти громади

	3.6. Проведення обласного конкурсу декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край»	Кількість задіяних учасників	2026-2027	Заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Пробудження у дітей та молоді поваги до національної культурної спадщини
4. Покращення якості викладання державної мови	4.1. Поліпшення навчально-методичного забезпечення кабінетів української мови та літератури закладів освіти	Кількість кабінетів української мови та літератури закладів громади, забезпечені навчально-методичними матеріалами	2025-2027	Департамент Миколаївської ОВА, Відділ ОКСТ	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Покращення навчально-методичної бази кабінетів української мови і літератури
	4.2. Пропагування досвіду викладання/вивчення державної мови за Концепцією Нової української школи через публікацію науково-методичних статей, тез	Кількість опублікованих матеріалів	2025-2027	МОІППО, заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Оприлюднення результатів наукового вивчення проблематики функціонування мови у суспільстві та методики викладання державної мови
	4.3. Надання консультативної допомоги педагогам Мигіївської громади в міжкурсовий період щодо формування й удосконалення якісного українськомовного середовища в закладах освіти	Кількість осіб, яким надана консультаційна допомога	2025-2027	МОІППО (за узгодженням), заклади освіти	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Отримання закладами освіти громади методичної допомоги за разовими питаннями щодо правильності використання тих

							чи інших мовних конструкцій
	4.4. Навчання/відвідання компетентнісно зорієнтованих модулів, навчальних курсів, тренінгів, практикумів з розвитку/удосконалення державомовної компетентності	Кількість відвіданих модулів	2025-2027	Заклади освіти, МОІППО (за узгодженням)	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Удосконалення рівня володіння фаховою лексикою
	4.5. Поповнення фондів бібліотек кращими творами національної та світової культури з різних галузей знань, виданих українською мовою	Кількість примірників	2025-2027	Відділ ОКСТ, заклади культури	Бюджет Мигіївської сільської ради, інші джерела фінансування	В межах фінансування	Читання україномовної літератури
5.Моніторингові дослідження за всебічним розвитком і функціонуванням української мови	5.1. Моніторинг дотримання мовного режиму в комунальних закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти громади, мистецькій школі, закладах культури, комунальних установах	Відділ ОКСТ	2025-2027	Виконавчий комітет Мигіївської ТГ, Відділ ОКСТ	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Моніторинг дотримання мовного режиму в комунальних закладах громади
6.Забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування,	6.1.Здійснення періодичного інформування щодо вимог мовного законодавства	Кількість проведених заходів	2025-2027	Структурні підрозділи виконавчого комітету Мигіївської ТГ	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування використання

іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації							державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків
	6.2. Здійснення постійного контролю за використанням української мови посадовими особами місцевого самоврядування в усному та писемному діловому спілкуванні		2025-2027	Структурні підрозділи виконавчого комітету Мигіївської ТГ	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Здійснення постійного контролю за використанням української мови у діловому усному та писемному спілкуванні

